

NOWOSCI DOTYCZĄCYCH GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Warszawie kwartalnie rs. 1 k. 50, na prowincji i w Cesarstwie półrocznie rs. 3 k. 75, Koperta półrocznie rs. 1
Prenumerować można na wszystkich stacjach pocztowych.

O ROZMAITYM SPOSOBIE

POJMOWANIA PIĘKNOŚCI, O DZIWACZNOŚCI MÓD NIEKTÓRYCH I O TEM ŻKĄD INNE POWSTAŁY.

Ciekawem by było, a nawet może więcej nauczającym, jak się zdaje z pierwszego razu, mieć historyczny zbiór sztucznych sposobów, używanych w rozmaitych czasach i krajach, by wydawać się piękniejszym, a bardziej jeszcze piękniejszą, niż się jest w istocie.

Można by z tego ułożyć nie artykuł, ale całe tomy zapisać, jak była pojmowaną piękność u wszystkich narodów pierwotnej epoki.

My uwielbiamy oczy podłużne i proste, Chińczycy wolą je krągłe, wzniesione i ściśnięte.

My wychwalamy usta małe, Etyopczycy lubią je ogromne.

Ładnemi uszami są dla nas małe, przezroczyste delikatne; w Egipcie powinny mieć 3 cale długości, by je uznano ślicznymi.

Unosimy się nad długimi jedwabistymi włosami, Laponki strzygą je przy samej głowie dla przypodobania się.

I ileż to innych zwyczajów potwornych i dziwnych ujrzymy, rzuciwszy okiem w niektóre zakątki naszej ziemi.

Peruwiańczycy wieszają sobie u nosa pierścienie tak wielkie i ciężkie, że trudno pojąć jak nie poprzerwywają sobie chrząstek nosowych. Materiał tego przyozdobienia zmienia się stosownie do ważności osoby, która się niem przystraja. Bywa często ze złota lub srebra, czasem z kamienia lub grubego kryształu. Ubożsi czepiają sobie niekształtne wyroby garncarskie. Te dziwne wisiałka do tego stopnia im zawadzają, że przy jedzeniu, jedna ręka zajęta jest podnoszeniem ich, gdy druga niesie do ust pokarm.

I w Indo-Chinach utrzymuje się moda noszenia

kolczyków nie mniej nadzwyczajnych rozmiarów.

Często zdarza się widzieć piękną damę tego kraju z uszama sięgającymi ramion, tak są wyciągnięte ogromnymi ozdobami, które je przeciążają. Jedyna wyższość tej mody nad tamtą, iż nie przeszkadza ucieraniu nosa.

W Ameryce południowej tatuowanie w wielkiem jest użyciu. Oszpecają się tu z prawdziwą wściekłością. Kolory: błękitny, czerwony, czarny dziwacznie się mieszają; kółka, gwiazdy, trójkąty, krzyżują się lub rozchodzą według upodobania. Twarz wygląda jak czarnoksiężka książka; spilkami nakalają nielitościwie ciało, by utrwalić straszliwe to malowidło. Żadna męczarnia nie odstrasza nieszczęśliwców tych, by uzyskać pozór okropny i przerażający.

Tatuowanie równie jest we zwyczaju w Grenlandji, gdzie kobiety tak się farbują na żółto lub błękitno, że zdają się być zamaskowanymi.

W niektórych prowincjach Persji nos orli mało jest ceniony. Nos to tylko biednego ludu i dlatego klasa wyższa stara się dzieciom swym w młodym wieku noski spłaszczać przyzwocie.

W Japonii kobiety złocą sobie zęby, w Indiach farbują je na czerwono, w Guyarat na czarno.

Wiemy jakie tortury znoszą Chinki, by doprowadzić nogi swe do wymarzonego ideału: jest to nóżka kozia, na której ledwo kilka minut utrzymać się mogą. Też same Chinki ujmują sobie pokarmu, by się utrzymać w chudości, gdy Turczynki opychają się dla nabrania ciała, co w nich stanowi wdzięk zachwycający.

Jeśli przejdziemy do stroju spostrzeżemy niemiejszą różnorodność w gustach.

Zwykłe ubranie głowy kobiet w Pekinie stanowi ptak wypchany. Ptak ten osadzony w złoto lub miedź, stosownie do zamożności, tym sposobem się układa na głowie, by skrzydła spadały na obie skronie, a ogon szeroki zakończony pękiem piór okrywał resztę głowy, dziób zaś zniża się ku nosowi. Spreżyna ukryta w szyi ptaka za najmniejszym porusze-

niem się osoby, wprawia go w takie ruchy, jakby był przy życiu jeszcze. Kobiety z Miantezu (Japonija głęboka) noszą na głowie małe czółenka, długości stopy, które woskiem przylepiają do włosów. Siadając, lub schylając się, muszą trzymać prosto szyję przez wzgląd na ten wodny budynek. Gdy pragną oswobodzić się z tej ozdoby, muszą całą godzinę topić znaczną ilość wosku, przyklejającą łódkę do głowy, noszoną jednak tylko w dni świąteczne.

Cóż wnosić można z tych sprzeczności? Kto ma słuszną a kto błędzi, gdzie złe, a gdzie dobre?

Tworzenie się jednak niektórych śmiesznych przystrojów miało ważne do tego powody. Trzewiki z ostrym końcem, mające czasem do 2 stóp długości i tak niewygodne, iż musiano je łańcuszkami do kolan przywiązywać, wymyślone były w średnim wieku przez Henryka Plantagenet księcia d'Anjou by ukryć narosć ogromną, którą miał na nodze.

(d. n.)

POGADANKA TYGODNIOWA.

Jeden z bliskich mi bardzo, pan Florjan, łepak niezgorszy, jak mawiali starzy, umiejący czasem jeść szparagi od grubego końca, wyciął mi niedawno porządną kapitułę.

— Nie nieznośniejszego — mówił mi — jak zrozumiałość wasza literacka i wszystkich mających prawo do publicznego przemawiania. Wam się zdaje, że tuzinami słów ustawionych w harmonijnym szyku pod hasłem jakiej wzniosłej myśli, świat reformujecie i robicie go mędrszym, lepszym i moralniejszym. Bajka wierutna! pycha i nie więcej, którą tylko wam gwałtem wybić z głowy należało. Świat tylko nowość bawi, a wasze nauki, rady, namowy, drwinki i dowcipki, to prawdy znane i uznane dawno, stare jak ludzkość, nudne i nieznośne.

— Więcej tym sposobem — odezwałem się — zamknąć drukarnie, pisma perjodyczne spalić, redaktorów potopić, a wszystkim literatom pęta pokłaść na ręce żeby nie pisali.

— Ale nie, piszcie — odrzekł pan Florjan — są ludzie, których bawi ta naiwność wasza. Ja pierwszy lubię wybryczki kaznodziejskiego zakroju. Czytając je, zdaje mi się, że widzę autora na drewnianym koniku wywijającego ołowianą szabelką albo stojącego na szczudłach z pełną wiarą, że wyższy od wszystkich. I bawi mnie to niewymownie, jak komedia, łamańce gimnastyków, albo popisy psie, małpie, lub sztucznych jeźdźców. Krzyki wasze to termometry do mierzenia stopnia oświaty ogólnej; im ich więcej, tym więcej zarozumienia, tym więcej w świecie niedołęztwa moralnego. Społeczność ta dopiero pełnoletnia, która się nie bawi podobnemi drobnostkami, i apostołowie oklepanych komunałów należą do bezpowrotniej przeszłości.

— Za surowym jesteś mój Florku — odezwałem się cokolwiek podrażniony — kując żelazo nawet na zimno, rozgrzejesz je niemal do czerwoności, dla czegożby nie miało się rozgrzać serce ludzkie, zaczepiane ciągle prawdami w coraz nowszej przedstawianemi formie?

— Ale tego nikt nie czyta. Po co, na co ma się nudzić? Jeżeli zaś ktoś mu czyta lub mówi, to nie słucha i dla tego to największa senność wszystkich napada na kazaniach.

— Być może, że masz słuszną — odezwałem się z westchnieniem, przypomniawszy sobie rolę bociana

tak dawno przeze mnie praktykowaną — jednak z tych setek rozmaitych artykułów, radzących i wytykających błędy społeczne, niech tylko z każdego choć jedno słówko zostanie czytelnikom w pamięci, to złoży się całość, co go podniesie i zrobi lepszym a przynajmniej rozważającym sprawy swojego żywota.

— Bajki i jeszcze raz bajki — odrzekł nieubłagany Florek — ludzkość podnoszą nauki ścisłe, wynalazki, nowe odkrycia, a nie wasze elukubracje, brzęczące nudaie jak mucha w sieci pajęczej. Odkrycie Ameryki rozszerzyło handel i wiadomości jeograficzne; wynalazek prochu zmniejszył srogość wojennych zapasów; druk zbrałał myśli ludzkie, para ludy; igła magnesowa ułatwiła podróże morskie i tym sposobem podniosła ogólny dobrobyt. Otóż to są czyny podnoszące ludzkość, ale nie wasze usypiające frazesa...

— Więcej cała literatura, przerwałem, żadnej u ciebie nie ma wartości?

— Ależ bój się Boga, dajże mi święty pokój z waszą jaśnie wielmożną literaturą. Bierzmy rzeczy praktycznie, nie idealnie. Wrzeszczyliście i wrzeszczycie na próżniaczą młodzież, rozbijającą bruk warszawski wagnerkami, czyż wrzask ten poprawił choć jednego? Zmieniają się osobistości, ale nie wyobrażenia; jedni spadają zrujnowani, drudzy pną się do ruiny. Krzyczeliście na krynoliny, czyż choć jedna mocą waszej wymowy połamaną została? Załamywaliście ręce nad powłóczystymi sukniemi, żadna jednak na cal się nawet nie skróciła. Wrzeszczycie ciągle na szampany i delikatesy, a jednak smakosze roją się przy nich jak roili. Gniewacie na chleb, że niedopieczony, na świece stearynowe że niegodziwe, piekarze jednak i mydlarze drwią sobie z tego, i chleb coraz gorszy, świece coraz ciemniejsze. Łajecie zawzięcie za brak chęci do czytania, tymczasem prenumeratorów na wasze ramoty ubywa, a druk książek zupełnie ustął. Namawiacie do oszczędzenia choć jednej butelki przy każdym bankiecie, a obrócenia tego zysku na pokarm pismienny dla duszy, bankiety idą jednak zwykłym torem a dusze coraz mniej głodu umysłowego doświadczają. Najzabawniejsze jednak są wasze wrzaski goniące do pracy nie tylko mężczyzn, ale i kobiety. Napaplałeś się o tem mój Janku w two

im Tygodniku po uszy, od lat już kilku smarzysz sobie głowę na podprawianie téj ekliwój potrawy co raz innym sosem, teraz dzielnie podpira cię Przegład tygodniowy p. Wiślickiego, czyż myślicie, że choć jedne ręce zaprzężecie do pracy, i zdjawszy z nich glansowane rękawiczki, z bratacie je z młotem, będziecie na tych godach, ludzie strasznie uparci, wszystko staje im się nalogiem, wiecznie lubią się kręcić w jednym kółku, jak koń w kieracie, którego odpręż i puść na wolę, a taniec rozpocznie kółkowy bo tak przywykł i tak mu najlepiej.

— Więc jeżeli pisanie i gadanie nic nie pomogą — zapytałem upartego przeciwnika — to jakimże sposobem wybrniemy ze złego w którym nurkujemy tak zażęczenie?

— Jakim sposobem? — przez wyrobienie się w nas samych pojęć, które roztrębuje: przez uczucie potrzeby wydobywania się z zastarzałej rutyny, pracę i naukę traktującą jak kwiaty egzotyczne w cieplarniach, bez których zupełnie można się obejść. Dopóki to nie nastąpi, dopóty wszystkie wasze dowodzenia, krzyki, wrzaski i lamentacje, będą grochem na ścianę, głosem na puszczy, dziecinna trajkotką wiele dająca hałasu, a nie pożytku.

— Ale jakież cud wyrobi te pojęcia, co skłoni do zrozumienia, że ogólne bankructwo już zycha w progę naszych domostw, jeżeli głos przestrogi idzie w poniewierkę?

— Bieda, mój Janku, bieda i nie więcej.

— Straszny to nauczyciel!

— Jednak konieczny, ludzie jemu tylko jednemu są posłuszni i każdą jego chłostę wybornie pojmują, lepiej jak dziesiątki lat kazań najwymowniejszych, jak setki książek najmądrzej napisanych. Znałś Marcinka, wyborny do zabawki i ochoty, tylko nie do roboty. Nie też nie robił, niby gospodarzył, to jest mieszkał na wsi i wydawał tygodniowo rozporządzenia, ale właściwie jeździł do sąsiadów, bawił się, polował, preferansował, jarmarkował i upatrywał posażnej panny. Mówiłem mu często Marcinku, weź się szczerze do pracy, staraj się gwałtem oznajmić z postępem rolnym, gospodarstwo podnoś, nie dojedz, nie dospij, a dzwigaj go choćby własnymi rękami, bo inaczej przepadniesz jak mucha w oleju, Marcinek tylko się na to uśmiechał i spoglądając na mnie litościwie mówił:

Tę piosnkę wszyscy mi wybrzękują na różne tony, nuć ją starzy solowemi głosami, chórem zawodzą pisarze i gazeciarze, ale wy wiecie jedno a ja drugie. Na wszystko czas się znajdzie, niech no tylko obetrę się w świecie, ożenię i wezmę posag, to zobaczycie co Marcinek umie, ale teraz dajcie mi pokój, podtrzymując mienie już wiele robię.

Spruchniałe to jednak były podpory, bo jednego dnia komornik wszystkie wyjął i gmach runął, a Marcinek znalazł się na bruku warszawskim z kilkoma tysiącami, wyniesionymi z ostatecznej ruiny. I znowu nie robił, pilnował tylko procesu z nadzieją gruszek na wierzbie, i roił rozmaite plany przyszłego zajęcia, ale do czegoś stałego i pewnego nagnać go było nie podobna. I tak rojąc i rojąc, wyroił wreszcie ostatni grosz z kieszeni, a gdy później w dodatku zadłużył się po uszy, naraz jeden

zobaczył się bez dachu i w jednym na sobie ubranu. Jakoś to go trochę otrzeźwiło, ale jeszcze nie zupełnie, dopiero jak jednego dnia nie jadł, drugiego zmarł jak kość, a trzeciego wszędzie mu drzwi przed nosem zamknięto, ho! ho! zaraz po rozum skoczył do głowy i został pisarzem ekonomicznym za 45 rs. rocznie. Ze zaś miał głowę na karku, służył i uczył się zarazem jak student w szkole, z pisarza więc awansował na ekonoma, później na rządę i dziś ma w administracji znakomity majątek, ożenił się i z pewnością za lat dwadzieścia wyjdzie z fortuną. A cóż Janku czyż nie ostatnia nędza zrobiła go rozumnym człowiekiem? Przecież tą drogą mógł pójść z początku zaraz? wszakże go wszyscy na to namawiali, ale odrzucił ją, bo wymagała pracy, a strasznie to twardy kęs na nasze zęby. Więc nie nauki i rozprawy stały się dlań nauczycielem, ale bieda, ów straszny nauczyciel, jak ją nazwałś. Od dziecka samego idziemy jedną drogą, dziecię nie wierzy, że ogień parzy aż rączką dotknie się płomienia — my starsi nie wierzymy że nieuctwo i próżniactwo prowadzi do nędzy, aż pocujemy ją, aż nam zdejmą dach z głowy, surdut z grzbietu, dokucają głodem i ubliżą lekceważeniem.

Znasz Juljusza, rzucił się do pióra zamiast do introligatorki, do której wyraźny miał talent i klepał biedę przez lat piętnaście aż się doklepał nędzy. W ostateczności wziął się do pogardzonej pracy i dziś radosny, szczęśliwy jak nigdy, nie może się wydziwić dlaczego dopiero teraz stał się tak mądrym i przejrzał na oczy.

Dwie dawne moje sąsiadeczki, Józia i Helenka miłe zacne i dobre panienci, a nawet przystojne. Do porządkania na fortepianie, do zaśpiewania piosneczki, do pogawędki o pismach i nowych publikacjach, wyborne, ale to jeszcze chleba nie daje. Mówiłem, gadałem; ej! panienci nauczcie się czegoś, czembyscie na chleb mogły zarabiać. Żywot ludzki kruchy, sierotami zostać bardzo łatwo. . . . Dziewczątka na takie uwagi zwykle smutniały, wdychały, przytwierdzały, ale w pół godziny zapomniały o wszystkim, odkładając naukę pracy na później. Dziś zostały biedaczki same, bez opieki i majątku, co zrobią nie wiem, zawsze dola ich nie do zazdrości. Znałem...

Ale czyż potrzeba szczegółowo wyliczać? spytaj się każdego pojedynczego człowieka, a powie ci, jeżeli będzie szczerym, że co ma w sobie dobrego, to wszystko winien tylko przeciwnościom. Bo jak głód najlepszym jest kucharzem, tak nędza najwyborniejszym nauczycielem, i dla tego to w zamożniejszej klasie bywa narowów, grymasów, nudy i drobnostkowości, czego gdzieindziej nie dopatrzysz. Przyzwyczajanie dzieci do zbytku, otaczanie ich piąsem mlekiem i szybkami z okna, najgłówniejszym tego powodem. Brak, zaledwie im znany z nazwiska i nigdy nie dadzą dzieciom spojrzeć mu oko w oko.

— Ale o tem potem.

Nie psujcie więc papieru na próżno, piórom dajcie studenckiej kapusty, nosem o blat stołowy, a sami zabierzcie się do owych młotów i hebli tak wam ulubionych, a zaręczam, że wszyscy na tem wygramy.

— Pozwól przynajmniej rozmowę naszą przedstawić moim Czytelnikom.....

— Ha! kiedy chcesz koniecznie być grochem w wyдутym pęcherzu, to pisz, trajkocz, wrzeszcz, ale mnie daj pokój. Nudzisz mnie uporem....

— A ty dziwactwem — przerwałem.

Florjan spojrział na mnie, wziął za kapelusze i zrekszy do widzenia, wyszedł na miasto. Jesteśmy zatem na bakier, a co z tego wypadnie później doniosę.

O UBIORACH.

Mamy właśnie przed oczyma piękne próbki wyrobów zimowych wełnianych z magazynu pana Penkali, nazwiska tych wyrobów rozmaite: *Epingline*, *Pekin*, *Panama*, *Oriental* i t. p.

Opiszemy tu szczegółowo te wyroby dla pożytku czytelniczek naszych, oddalonych od Warszawy, które mogą obrać sobie z opisu jaki przedmiot i sprowadzić go wprost z magazynu pana Penkali lub za pośrednictwem Redakcji naszego Tygodnika.

Do nowości tegorocznych należy tak zwana *epenglina*, czyli aksamit niestrzyżony, wełniany z jedwabiem. Jest to wyrób w poprzeczne prążki, nakształt popeliny albo rypsu, osnuty na wątku jedwabnym. Suknia taka sztywna i połyskująca, bardzo ładnie wygląda i w wielu razach zastąpić może jedwabną.

Uważaliśmy próbki *epengliny* w kolorach *sang de boeuf*, *Bismark*, *szafirowym*, *piaskowym*, *brązowym* i *popielatym*.

Jest oprócz tego podobny wyrób, przerabiany w poprzecz nitką srebrną. Granatowy ze srebrem wygląda bardzo świetnie.

Do najpiękniejszych należy ta sama tkanina przerabiana w poprzeczne prążki wypukłe w mieszanych kolorach. Suknia taka szafirowa, zielona, fijołkowa lub orzechowa w prążki grube centkowane, stanowi bardzo piękne ubranie zimowe.

Zasługuje niemniej na uwagę inny wyrób, osnuty na różnokolorowym jedwabiu, wełną czarną. Deseń tworzy małe kolorowe punkciki, np. na czarnym tle punkciki seledynowe, i koloru *vésuve* mieszane razem. Inny znów czarny w punkciki koloru złotego i *vesuve*, czarny w punkciki porzeczkowe (*groseille*); czarny w punkciki białe.

Podoba nam się bardzo tkanina wełniana z jedwabiem, w rodzaju *knickerboker*, to jest w nieregularne kropki w jednym lub dwóch kolorach na tle czarnym.

Ponieważ kropki te są jedwabne, suknia taka świetnie wygląda i zastąpić może jedwabną. Piękny jest ten wyrób czarny w białe kropki, jakby potrząśnięty płatkami śniegu; inny w kropki białe mieszane z pomarańczowym, czarny z kolorem złotym, orzechowym z białym; na koniec czarny w kropki pasowe, przerabiany oprócz tego srebrną nitką.

Do równie strojnych należy tkanina czarna przerabiana kolorowym jedwabiem; deseń tworzy drobną ale wypukłą mozaikę. Uważaliśmy między innymi czarną z fijołkowym, z białym, z zielonym, z orzechowym i złotym.

Do znacznie tańszych należy podobny wyrób przerabiany z bawełną.

Na suknie do codziennego użytku zalecamy wełniane kreton, czyli popelinę w drukowany deseń *chinée* np. czarny w marmurek biały, czarny z paso-

wym, czarny z porzeczkowym, czarny z orzechowym, fijołkowy w czarne centki, orzechowy w maleńki rzucik czarny, popielaty z czarnym, szafirowy w czarne igielki. Suknia taka, jeśli jest na tle czarnem, powinna być ubrana plisą lub pletnią takiego koloru jak rzucik, jeśli zaś tło jest kolorowe a rzucik czarny, wówczas plisy powinny być czarne.

Na kostiumy do wyjścia na ulicę pan Penkala zakupił śliczny wyrób w rozmaitych kolorach, zwany *drap diagonal*, w ukośne prążki kolorowe z czarnym. Podobał nam się szczególnie czarny, przerabiany z jedwabiem popielatym.

Podobny wyrób czysto wełniany w kolorach ciemnych, granatowym brązowym i t. p. wybory do częstego, użytku zowie się *serżą*. Kostiumy takie przybierają zwykle grubą pletnią czarną wełnianą i złotymi albo srebrnymi guzikami.

Uważaliśmy tenże sam wyrób chinée w dwóch kolorach; brązowy z jasno orzechowym, fijołkowy z czarnym, Bismark z czarnym i t. p.

Na kostiumy, lub na spódniczki do krótkich kostiumów, podobał nam się także pekin wełniany w wąskie paski, fijołkowe z czarnym, zielone z czarnym, pasowe z czarnym i inne. Zasługuje również na wzmiankę, popelina wełniana w kratę w guście szkockim w rozmaitych żywych kolorach. Spódniczka taka daje się do krótszego kostiumu czarnego lub ciemnego. Rękawy powinny także być w kratę.

Z gładkich wyrobów widzieliśmy próbki popeliny w rozmaitych gatunkach, tak czarnej, jak szafirowej, fijołkowej, brązowej, wyborniej na kostiumy.

Do nowości należy jeszcze alpaga czarna w połyskujące kropki, jakby naszyta cała pacioreczkami z lawy.

Dla młodych osób do teatru lub na wieczorki, śliczny jest dobór lekkiej tkaniny *poil de chèvre* w paseczki różowe, zielone i niebieskie na tle białem.

Nowości zagraniczne.

Le Moniteur de la mode. Korrespondencja monitora donosi o nowych materiałach przeznaczonych na ubiory jesienne, są to popeliny, mohery, wyroby zwane *métalliques* w rozmaitych kolorach i cieniach.

W magazynie pp. Noel siostr (à la Couronne royale 51 rue du Bac) wystawiona była do obejrzenia, kilka dni temu, wspaniała wyprawa, oznaczona cyframi B. C. i koroną hrabiowską. Wiele pań chodziło oglądać te cuda, wsunęła się tam także kronika mody dla zebrania choć niektórych notatek.

Prześcieradła batystowe, haftowane w girlandy atlaskiem i ażurem, oszywane w koło walansienką. Bielizna stołowa z pięknego adamaszku, opatrzona cyframi z herbem, ponsowym haftem. Koszule nocne z cienkiego bardzo płótna, przybrane tylko drobnymi zakładkami, które co kilka rzędów przedzielone są ażurem. Kaftaniki z bardzo cienkiego batystu ozdobne bogatym haftem i aplikacją z koronki w najrozmaitszym guście. Największy przepych widać w spódniczkach szczególnie tych, które przeznaczono do otwartych szlafroczków *Pompadour*. W miejsce czepek nocnych przygotowano siatki, garnirowane szeroką walansienką i ściągane na wstążkę *à la Religieuse*. Co do negliżyków ranych te są arcydziełem gustu i elegancji.

Przygotowano także w tej porze kilka ubrań ślubnych. Suknie białe atlasowe z przybozem prawdziwych koronek zajmują pierwsze miejsce. Opaska z gałązek pomarańczowych kwiatów spadająca nisko na ramiona, dopełnia stroju.

W stroikach na głowę balowych mieszają wiele bardzo złota z koralami; te ostatnie muszą być koniecznie prawdziwe. Wspomnieć także wypada o maszynach do szycia podług systemu pp. Willcox i Gibbs sporządzonych przez pana Gritzner. Maszyny posiadają te zaletę, że przydają się zarówno do każdego szycia. W wielu fabrykach otrzymały pierwszeństwo nad innymi, a w użyciu domowym nie mają sobie równych, zakładać na nie można muślin, sukno a nawet skórę, zawsze z równie pomyślnym skutkiem. Utrzymują że maszyna taka odrabia 1500 ściegów na minutę, nie wydając przytem żadnego szelestu. Nie koniec na tem. Dla wyrobienia maszynie takiej, wstępu do salonu, pomyślano nad tem, aby jej odjąć surowy pozór warsztatu, i zrobić z niej mebel mogący harmonizować z resztą sprzętów. Oglądaliśmy maszyny te jako mebel, z machoniu, palisandru i drzewa orzechowego. Przyjdzie ci o chota przepędzić chwil kilka przy szyciu, otwierasz podwoje i zasiadasz przy maszynie, po skończonej pracy zamykasz je na powrót, a zręczny i gustowny mebel, jako ozdoba pokoju, współubiega się o pierwszeństwo z otaczającymi go sprzętami.

Dodajemy jeszcze opis kilku sukien:

1. Dolna spódnica kaszmirowa czarna, przybrana u dołu deseniem wystrzyganych z niebieskiego kaszmiru kwiatów, tunika przymarszczona niebieska, uniesiona wysoko z obydwóch boków. Z pod stanika niebieskiego otwartego, widać czarną kamizelkę, na wierzach czarna pelerynka Marie Antoinette z szeroką kokardą i długimi szarfami z tyłu.

2. Kostium bardzo bogaty. Dolna spódnica z materji szkockiej, na wierzach polka z popeliny białej, uniesiona z jednego boku szkocką szarfą, zakończona złotą obrączką, co jest bardzo w modzie.

3. Suknia zielona rypsowa z długim ogonem, przód ubierany w kształcie fartuszka ukośnemi pliskami z rypsu i atlasu białego.

Journal des demoiselles. Opis kostiumów i sukien wieczorowych w Biaritz.

N 1. Kostium z popielatą popeliny. Spódnica, tunika i rotonda z kapturkiem, wszystko w zęby o-

bjęte materją ponsową. Rottonda krótka z kapturkiem do połowy pleców bardzo jest noszona w tej porze. Kapelusz popielaty kastorowy z ponsowem piórkiem.

N. 2. Suknia z popeliny marron fasonem Marie Antoinette, także pelerynka. Kapelusz tego samego koloru, przybrany piórem bażanta. Suknia bez żadnego przybrania, prócz trzech falbanek u dołu 3 centy. szerokości każda.

3. Suknia alpagowa czarna, w zęby zieloną materją objęte, uniesiona pięcioma patkami podobnie z zielonem przybraniem. U spodniej spódniczki pięć falbanek z zielonem objęciem. Na wierzach mały paletocik w trzy długie zęby z tyłu, wygarniowany odpowiednio. Kapelusik fasonem Ludwika XIII, opasany zielonym aksamitnym warkoczem, którego dwa końce w tył spadają.

4. Piękna toaleta jesienna uważana w Kasynie. Czarna jedwabna tunika uniesiona po bokach bardzo wysoko girlandami z suchych złożonych jedwabnych liści, z tyłu spada bardzo nisko, a brzeg jej wycięty w zęby, naśladujące przybraniem przednie girlandy. Spodnia spódniczka z materji marron przybrana girlandą czarnych jedwabnych liści. Stanik i rękawy marron; na wierzach gorsecik niski czarny *poult de soie*.

5. Suknia z jedwabnej zielonej popeliny, podniesiona po bokach na takiej samej dłuższej, patkami z tej samej materji i przybrana haftem wschodnim. Stanik z baskiną muszkieterską; rękawki obcisłe.

6. Ubranie do miasta dla dwóch sióstr: spódniczki z brzegiem przybranych pliskami, ponad którymi przyszyty gruby sznur marron, przerabiany złotem. Na wierzach tunika w pięć wielkich zębów wycinanych w drobne zęby, oszyte sznurkiem marron ze złotem. Stanik z baskiną przybrany takim samym sznurem. Kapelusz *Empire* w kolorze marron ozdobiony z boku przypiętą różą i woalikiem krepowym odpowiedniego koloru.

7. Strojna suknia z gazy Chambery białej, w różowe paski, uniesiona z obydwóch boków szarfą różową. Spodnia spódniczka z szerokim przymarszczonym wolantem, którego brzeg objęty różowem. Stanik z baskiną przedłużoną, z tyłu przybrany różową materją. Włosy uczesane w wysoki stojący nad czołem warkocz, w koło szyi drobne loczki, jeden długi lok spada na ramię.

8. Suknia czarna jedwabna przybrana plisami wycinanymi w zęby. Plisy te z przodu dochodzą aż do stanu, z tyłu tylko gładka materja naśladuje baskinę. Z boków dwie takie plisy przyszyte prostopadle unoszą spódnicę na drugiej z fijołkowego kaszmiru, ozdobionej u dołu trzema rzędami zębów objętych tasiemką czarną.

9. Błękitna kaszmirowa. Spódnica przymarszczona; na wierzach tunika z okrągłym stanikiem z fularu marron; pasek i rękawki niebieskie.

10. Kostium bardzo strojny z popeliny popielatą; spódniczka w pięć klinów przedzielanych rulonikiem aksamitnym czarnym i różową jedwabną wypustką. Krótki paletocik podobnie przybrany. Kape-

lusik atlasowy popielaty, opasany czarnym aksamitem, podpięty z boku róża.

11. *Ubranie dla chłopczyka od 7 do 13 lat.* Bluza i majtki z popeliny popielatęj w łebki danielowe czarne z białem. Pasek i buciki ze skóry żółtej; kołnierzyk angielski, kapelusz czarny pluszowy, jaki mężczyźni zaczynają nosić w miejsce strasznych rur wysokich.

12. *Inne ubranie dla tego samego wieku.* Kurtka i majtki z aksamitu marron z guzikami złotemi; kastorowy czarny kapelusz; półbuciki ze skóry brązowej.

13. *Ubranie jesienne dla małej dziewczynki.* Spódniczka z jasno popielatego moheru, wycięta w zęby naszyte siedm razy niebieskim sutaszem, spada na drugą dłuższą również u dołu siedm razy naszytą. Pasek niebieski, szelki z materiału sukni z niebieskiem wyszyciem. Popielaty kastorowy kapelusik u brzegu objęty czarnym aksamitem. Przyjęto nowy sposób czesania, któremu wielkie powodzenie obiecuja na tę zimę: dwa grube krótkie warkoczki ułożone nieopodal od twarzy, odwrócone w tył, gdzie się łączą z innymi warkoczami. Całe uczesanie składa się z pięciu warkoczów, ułożonych jeden nad drugim i przypiętych za pomocą śpilek z gałkami.

Mówią także wiele o spódniczce zwanęj *Impéria-le*, która może ściągac się i rozszerzac do woli i stanowi zarazem ubranie spacerowe i do salonu.

Opis sukien, bluzek, paletota, czepków, kaftaników, gorsecika, napiersników i t. d.

N. 1. Wierzchnia część warkocza do ubrania głowy. — N. 2. Niższa część tegoż warkocza. — N. 3. Część pletni czyli promienia z którego się warkocz składa, wraz ze skośno krajaną podszewką sztywnego perkalu, kładącego się do środka, jeżeli materia jest w lekkim gatunku. Do zrobienia ubrania głowy, jakie przedstawione było w dodatku przy numerze 40, na rycinie 22 i 23 potrzeba 20 cent. czarnego *poult de soie* 48 cent. szerokiego, 64 cent. białej, lilla lub szafirowej materji 24 cent. szerokiej; mały kawałek perkalu, trochę jedwabiu, frendzelki z bombkami jedwabiem obrobionemi i drobnych kwiatków, zastosowanych do kolorowych promieni warkocza. Każdy promień krajany skośno, trzymać powinien na długość 120 cent. na szerokość 4 i pół cent. u góry, 2 cent. u dołu. Jeżeli materia jest w lekkim gatunku, w takim razie wkłada się w środek dla większej sztywności skośno krajany perkal, mający 2 cent. w szerokim końcu, a 1 cent. w wąskim zakończeniu. Gdy 6 pasów perkalowych pokryjemy materją, gdzie nigdzie przesywając podszewkę, wzięść trzeba jeden promień czarny, a dwa kolorowe i spleść zwyczajny warkocz, uważając aby szew przypadłał do dołu. Na zakończeniu u dołu zszywają się pletnie śpiczasto, obszywają białą lub kolorową frendzelką z czarnemi bombkami szmuklerskiemi i nad czołem łączą się oba warkoczki węzłem dwu kolorowym, pokrywając go drobnymi kwiatkami. Takież kwiatki zdobią także jeden warkocz u dołu, a wążka wstążeczka 2 i pół cent. szeroka, związana pod kokiem spada długimi końcami aż do stanu. — N. 4. Kaftanik półbatystowy. (Forma od N. 1 do 4-go. —

N. 5. Napiersnik biały pikowy (Forma N. 14.) — N. 6. Gorset dla dziewczynki od 4 do 6 lat (Forma od N. 8 do 10.) — N. 7. Czepek z tiulu jedwabnego w muszki, przybrany lilla wstążką i blondynką. — N. 8. Czepek tiulowy przystrojony wstążką *mais*, czarna wstawką gipiurową i blondynką. (Tym samym fasonem można także muslinowe zrobić czepeczki, garnirując je falbankami muslinowemi i koroneczką.) — N. 9. Kaftanik z dymki białej (Forma od N. 5 do 7-go.) — N. 10. Krawatka jedwabna, ozdobiona guziczkami z lawy i kwaścikami szmuklerskiemi. — N. 11. Płaszczki białe flanelkowe dla dziecka noszącego się na rękach, dziergany i wyszywany pasową włóczką. Kapturek ściągnięty na pasowe sznury z kwastami. — N. 12 i 13. Dwa desenie do dziergania i wyszywania płaszczyka. (Takie same płaszczyki zastosowane do wzrostu osób dorosłych, bardzo używane są do morskich kapiełi.) — N. 14. Napiersnik z białej piki. (Forma N. 15.) — N. 15. Bluzka kaszmirowa dla dziewczynki od 8 do 10 lat przyozdobiona tamiem i patkami, wyszywanemi czarnym sutaszem na brzegach; środek zasiany czarnemi perełkami albo pęczkami z jedwabiu. Między patkami umieszczone małe haftowane kwiateczki albo gwiazdki gipiurowe. Jeżeli bluzka jest muslinowa, w takim razie patki czyli pliski dają się muslinowe wyszyte w pęczki białą bawełną. Bardzo ładnie wydaje się naszyte z gipiury kluni, podwlekanie kolorową wstążką; gwiazdki haftowane zastępują się koronkowemi gwiazdkami albo wycinanemi kawałkami gipiury Cluny lub z frywolitów, stosownie do plisek przydzierganych do muslinu, który się następnie wycina. — N. 16. Bluzka kaszmirowa biała, niebieska lub czarna zaszyta czarnemi perełkami albo pęczkami z jedwabiu lub cieniuchnej włóczki kaszmirowej. Przez środek stanika oznaczony jakby karczek paskiem, haftowanym odpowiednio, obszytym gipiurką czarną, u rękawów mankiet stosowny. Kołnierzyk stojący, zakończony czarną gipiurą. Trzy desenie do ozdoby bluzek, kaftaników i paletotów.

N. 17. Rzućnik i szlaczek do paletota kaszmirowego haftowanego jedwabiem N. 28. Rzućnik składają trzy ścięgi, z kordonkowego jedwabiu czarnego, albo innego stosownego do sukni; używane są także złote nici, dobrze przy czarnym tle odbijające. Wążki szlaczek stanowią dwa rzędy czarnego jedwabnego sutaszu, albo łańcuszkowego ścięgu; pośrodku idą grube kolorowym jedwabiem haftowane muchy, połączone pięcioma sieczkowemi paciorkami, jak wizerunek wskazuje. Rzućnik, w około szlaczkiem otoczony, jak również deseń atłaskowy pod N. 19 opisany, może się przydać na jakie szerokie ubranie, obszewkę, do szarfy, beduiny, i t. d. — N. 18. Szlaczek w guście gałązek złożonych z listeczków, ciągnionych długim ścięgiem haftowanym; każdy listeczek w zaokrągleniu, przymocowywa jeden ścięg stebnokowy, wszystko moenym czarnym kordonkiem. Kwadraty długim ścięgiem, z których jeden na każdą stronę wypada. Jedne gwiazdki z czarnej sieczki, drugie z kilku ścięgow i takiegoż sieczkowego paciorka. — N. 19. Haft atłaskowy i szlaczek do ubrania paletota, kaftanika i bluzki. Tło powinno być wyszyte atłaskiem, i zakończone wązkim szlaczkiem do koła. Podług wzoru wykonana należy, ścięg supelkowy i atłaskowe listki. Ząbki robią się długim ścięgiem, które łącząc w właściwym miejscu, jakby stebnowanym przymocowywa się ścięgiem. — N. 20. Bluzka z białej alpagi przybrana wstawką gipiurową. Do zapięcia bluzki użyte są jedwabne guziki, zdobne w środ-

ku białą perelką. Bardzo pięknie wydają się przy musli-
nowej bluzce, w miejscu wstawki gipiurowej paski zście-
niutkiego płótna, przystębnowane i koroneczką z obu
stron oszyte. W pewnych odstępach wszywają się
kwiatki albo kwadraty z koronki Cluny, lub friwolitów,
które się przydziergają do płótna, następnie wyciętego.
Sprawia to ładny efekt w zupełnie nowym guście — N.
21. Kaftanik bretoński. Krótki ten kaftanik, tak pro-
stym krojem, jak charakterystycznym przyszyciem guzi-
ków w rzędy, i patkami w ząbki haftem ozdobnemi zu-
pełnie odpowiada gustowi modnego świata, poszukiwają-
cego strojów *à la breton*. Ozdoby tego kaftana nie są wy-
mysłem fantazji, ale czysto naśladowują kostium do dziś
dnia w Bretanji noszony. Krój jego jest zwyczajny a mo-
dne być zrobiony równie z sukna, jak z białej flaneli, kasz-
miru, lub białego wełnianego rypsu. Dolny brzeg ubra-
nia płiska w ząbki wyciętej, z materiału kaftanika z wy-
stającymi z pod spodu kolorowemi ząbkami, przystębnowa-
wanymi zwierzcchu jedwabiem odpowiedniego koloru, dwa
razy. Ubranie z patek, wyciętych w ząbki z materiału
kaftanika, z wystającą z pod spodu listewką kolorową
w ząbki, przestębnowana takimiż jedwabiem, ozdabia
środkiem haft bardzo łatwy. Podobne ubranie przykry-
wa otwór kaftana z przodu, do samego dołu, ubiera rękaw-
y, i przszyty w guście naramienników bardzo ozdo-
bnie przy białem tle kaftana wygląda. Szerokość patek
i deseń na haft w jednym kolorze, albo różnemi jedwa-
biami naszyty, podajemy pod N. 22 w dzisiejszym nu-
merze. Kieszonki ubierające kaftanik, a umieszczone w do-
datku przy numerze 41 odpowiedni mają deseń haftowa-
ny i garnirunek w ząbki wycięty. — N. 22. Deseń do
kaftanika bretońskiego. Haft polega na szybkim dzier-
ganiu dużemi ściegami kolorową włóczką, albo grubym
kordonkiem, który podług woli obrać można w jednym
cieniu, albo w rozmaitych pstrokatej farb. Radzi-
cieniu, albo w rozmaitych pstrokatej farb. Radzi-
my żeby do kaszmiru nie dodawać kolorowej listewki
z wystającymi ząbkami, zalecaną przy białej flaneli, su-
knie i rypsie, ale takową zastąpić, dzierganiem w formie
ząbków, kolorowym jedwabiem na obydwóch wystających
brzegach, materiału i białej spodniej listewki. — N. 23.
Ubranie wizytowe dla młodych osób. Suknia ta z niewielkim
trenem, składa się ze spódnicy w kliny i wysokiego, z przo-
du otwartego stanika, na batystowej szmizetce. Używa-
ne są do tego rodzaju równie jednolite, jak centkowane
materje, fulary, alpagi, i t. d. Ubranie całe stanowi
z trzech promieni spleciony warkocz czyli pletnia z aksa-
mitu, albo z materji koloru sukni. Do tego szmizetka
muslinowa z płóciennymi stębnowanemi paskami, i aksa-
mitką z krzyżykiem albo medaljonem. Do większego
stroju, takąż pletnią ubrać można głowę. — N. 24. Ubra-
nie dla chłopczyka od 4 do 7 lat. Majtki i bluzka z ja-
sno-brązowego pół jedwabnego materiału, znanego w ma-
gazynach pod angielskiem nazwaniem *cottonsilk*. Złote
albo z perłowej masy guziczki, całą są ozdobą. Szeroki
skórzanny pasek, zapina się na klamerkę złotą albo
perłową stosowną do guzików. Wysokie skórzane, brą-
zowego koloru buciki, pończoszki szamoa lub brązowe,
i niezbędna prawie krawatka, uzupełniają to tak proste
a wygodne ubranie. Nietylko ten rodzaj angielskiego
aksamitu, ale tańsze materiały jak kaszmir, ryps, sukien-
ko, również dobrze użyte być mogą. — N. 25. Ubranie
dla młodych osób. Suknia perłowego koloru alpagi,
przybrana piękną długą szarfą z materialnych ukosów
i jedwabnemi kwastami. Przęd stanika ubierają, taką

samą materją, obciągnięte guziki i pliski z kwaścikami. —
N. 26. Gorsecik dla dzieci rok mających. (Forma od
N. 11 do 13.) — N. 27. Sprężyna z drutu mosiężnego
do gorsecika dla dzieci. — N. 28. Paletocik kaszmirowy
haftowany jedwabiem. Więcej jak dawniej poszukiwa-
nym jest cienki kaszmir dla zastąpienia materji w okry-
ciach i paletotach przy najwięcej eleganckich toaletach,
używają go także na kostiumy przy czarnej jedwabnej
spódnice podspód. Ażeby ten tak prosty i jednolity
materiał stosownie do wymagań tegoczesnej mody uczynić
blyszczącym i bogatym, przystraja go się rozmaitemi
sposobami, to atłaskowym haftem czarnym, to zasiewa-
jąc sieczką lub perelkami, a nawet używając złotych nici
do ozdobnego rzutu. Prócz tego, jako zakończenie do-
daje się wazkie naszyte z satasu i czarnych perelk
gęsto naszytych dwa razy. Dobrze odbijają w pewnych
odległościach grubo haftowane czarnym jedwabiem punk-
ciki, gwiazdki, lub tak zwane grochy, niekiedy dla efek-
tu haftują je pasowym lilla lub do upodobania kolorem.
Łańcuszkowy ścieg również dobrze może być zastosowa-
nym. Przedstawiamy czytelnikom naszym w dzisiejszym
dodatku, trzy desenie przyozdobienia paletota same-
go, jeżeli tło zostanie bez wyszycia. Deseń wyszyć mo-
żna perelkami, albo li tylko ściegiem pęczkowym i łań-
cuszkowym. W ogólności między brzegiem paletota
i rękawów, a opisanym szlaczkiem powinien być odstęp
gładki na 2 i pół cent. szeroki. Frenzla 10 cent. szeroka
ubiera dół paletota, górną jej część stanowi sznurek
z perelek, dolną, cienkie miękkie kwaściki. Stosownie
do haftu paletota, dodają się w środku frenzli między
sznurkiem perełkowym i kwaścikami, na 1 cent. złotą
nitkę albo kolorowy jedwab. Wykonanie haftu na kasz-
mirze złotą nitką zwłaszcza i perelkami, wymaga pod-
spód cienkiej muslinowej podszewki, któraby sztywno
wierzchni materiał utrzymywała, niedopuszczając ściągnię-
cia. Prócz tego, żeby przykryć widoczne na lewej stro-
nie ściegi, potrzeba lekkiej drugiej jedwabnej podszewki,
która zawsze jest konieczną czy paletot jest haftowany
lub zupełnie gładki. Krój takiego paletota podaliśmy
w dodatku przy numerze 41 Tygodnika od N. 1 do 4.
Ta sama forma skrócona służy także na kaftanik Bretoń-
ski z dodaniem kieszonek, znajdujących się pod numerem
5 i 6-tym. — N. 29. Suknia z ubraniem w zęby. Tak
obecnie poszukiwana, i w każdym zamożniejszym skła-
dzie znajdująca się w różnych kolorach i szerokości, a-
ksamitka w zęby, na 4 cent. szeroka, ubiera powyższą
suknię, otaczając wykrój szyi, pasek, i rękawy, gładko
naszyte. Nagłówek tego garnirunku stanowi bogata na
2 i pół cent. szeroka biała gipiura, przszyta do brzegu
aksamitki. Aksamitne guziki, białym jedwabiem prze-
szyte, i rozeta z aksamitki w zęby i białej koronki, zapin-
ająca pasek, dopełnia garnirunku.

*Opis kaftanika półbatystowego. kaftanika z dymki,
gorseta dla dziewczynki od 4 do 6 lat, gorset dla
dzieci rok mających i dwóch napierśników.*

Kaftanik półbatystowy dla dzieci rok mających.

N. 1. Przednia część. — N. 2. Połowa pleców. — N. 3.
Rękaw. — N. 4. Pasek do rękawa. Kaftanik ten z białe-
go półbatystu jest bardzo ozdobny. Przybranie jego sta-

nowi bufka idąca środkiem, przszyta z obu stron do haftowanej wstawki. Podobną wstawką oszyta haftowaną falbanką zdołi wykroj około szyi, oraz stanowi mankietki. Złożywszy półbatyst we dwoje, kraje się wzdłuż linii środkowej figurę oznaczoną N. 2 oraz dwie przednie części oznaczone N. 1. Następnie z paska półbatystu mającego 4 centy szerokości a 50 cent. długości, przymarszczając go okrętką po obu brzegach, układa się bufka, która oszyta z obu stron wstawką, służy do przybrania przodu kaftanika, jak to całość jego wskazuje. Wtedy zszyć należy przody z plecami w bocznych i na ramieniu, obrabić w około i podszyć u góry po lewej stronie półbatystową listewką do ściągania na tasimeczkę. Rękawki zszywają się łącząc z sobą litery T. U.; u ręki przszyte są do paska haftowanego podług fig. 4 zakończonego falbanką, u góry zaś przymarszczone od krzyżyka do punktu. Rękawy odpowiednio do wielkości pachy zszyć należy, uważając przytem, aby litery U. U. były z sobą złączone.

Kaftanik z dymki dla dzieci rocznych.

N. 5. Przednia część. — N. 6. Połowa pleców. — N. 7. Rękaw. Kaftaniczek ten zrobiony jest z dymki w paseczki, oszyty u szyi i u ręki karbowaną falbanką. Wykrojona podług figury 5 część przednia w całości wzdłuż materiału, oraz podług fig. 6 dwie części pleców zszywają się razem w bocznych i na ramionach, poczem obrabić należy brzeg dolny i tylny. Wykroj u szyi obejmuje się wypustką i karbowaną falbanką 2 i pół cent. szeroką. Przy zszyciu rękawów, łączą się litery E, F. poczem u ręki podszywa się po lewej stronie listewką do przeciągnięcia tasimeczki, której końce wychodzą przez dziurki, zrobione podług rysunku w wierzchnim materiale. U góry od krzyżyka do punktu rękawek przymarszcza się odpowiednio do wielkości pachy, poczem uszyć go należy z wypustką, uważając aby E na rękawku z literą F na kaftaniku połączyło się.

Gorset dla dziewczynki od 4 do 6 lat.

N. 8. Przednia część. — N. 9. Klinik. — N. 10. Połowa pleców. Z białego drylichu krają się dwie przednie części oznaczone fig. 8 oraz dwie części pleców podane pod N. 10 do tych ostatnich przypuszcza się po obu tylnych brzegach 4 cent. materiału na założenie obróbki. W kroju uważać należy na oznaczone podłużne położenie nitki materiału. Podług wskazanych linii podszywa się na naciągnięcie fiszbinów tasimeczką nicianą, która po prawej stronie powinna być przystebnowana. Klinik w końcu przycięty, wszywa się do przedniej części stebnowką lub ścięciem szydełkowym, po lewej zaś stronie trzeba go podwrócić, przyczem litery w litery trafić powinny. Oba przody zszywają się środkiem po lewej stronie, po której przszywa się także szeroka tasimeczka dla naciągnięcia dwóch fiszbinów w miejsce brykli. Przody z plecami łączą się płaskim szwem podwrocławnym, poczem wybić należy dziurki do zasnurowiania i objąć gorsecik u dołu i u góry tasimeczką.

Gorset dla dzieci rok mających.

N. 11. Przednia część. — N. 12. Bok. — N. 13. Połowa pleców. Gorsecik ten z cienkiej piki na podszewce perkalowej ma dwa boczki elastyczne, w miejsce fiszbinów naciągnięte miękką i giętką sprężynką mosiężną, która ciało dziecka w pewnym stałym kierunku utrzymuje. Wierzch i podszewka krają się podług fig. 11 kładąc formę wzdłuż złożonego materiału; w tenże sposób dwie części tylne oznaczone fig. 13. Następnie urządza się ze złożonego podwójnie perkalu boczki, mające każdy 12 cent. długości, a 9 cent. szerokości, przszywając je w regularnych odstępach jak wskazuje fig. 12. Każde przyszycie naciągają się cienką sprężynką 5 i pół do 6 cent. długą, z czego tworzy się całość boczka oznaczonego N. 12. Wtedy wierzch i podszewkę reszty gorseta należy sfastrygować gładko razem, zszyć w przodach oznaczone fałdki i przestebnować wzdłuż przodów idące linje dla naciągnięcia sprężynek, tylne zaś obiedwie części opatrzyć dziurkami i sznurowadłem. Tak przyrządzone osobno części gorseta składa się podług liter jednakowych i zszywa mocno w bocznych, podszewkując po lewej stronie, poczem pozostaje tylko objąć gorsecik u góry i u dołu białą tasimeczką. Wmiejsce mosiężnych sprężynek do naciągnięcia bocznych, użyć także można średniej grubości sznurka, który równie dobrze sztywność utrzymuje.

Napierśnik z białej piki.

N. 14. Połowa napierśnika. Z białej piki lub dymki z podszewką perkalową krają się całość podług formy oznaczonej N. 14 z materiału w pół złożonego. Wierzch należy równo przyfastrygować do podszewki; następnie brzeg w oznaczonym odstępie objąć listewką perkalową, a opatrzywszy napierśnik guziczkiem do zapięcia i pętelkę, ogarniować go haftowaną falbanką lub koroneczką.

Napierśnik w innym kształcie.

N. 15. Połowa napierśnika. Napierśnik ten jest z białej piki wykrojony w całości podług fig. 15 w koło objęty listewką półbatystową, która po prawej stronie ma być przestebnowana. Na górnym brzegu z tyłu umieszczony guzik i dziurka do zapięcia, w miejscu zaś oznaczonym gwiazdką przszywa się stosownej szerokości tasimeczką do zawiązania napierśnika w pasie.

Listy i przesyłki pieniężne na sprawunki, adresować prosimy: Do J. K. Gregorowicza, ulica Żabia, Nr. 956 dom Krzemieńskiego.

Do dzisiejszego numeru dołącza się arkusz oznaczony numerem 202, z wzorami sukien, bluzek, paletota, czepków, kaftaników, gorsecika, napierśników i t. d. oraz formy: kaftanika półbatystowego, kaftanika z dymki, gorseta dla dziewczynki od 4 do 6 lat, gorseta dla dzieci rok mających i dwóch napierśników.

PAN DE CAMORS

POWIEŚĆ,

PRZEZ

OKTAWIUSZA FEUILLET

PRZEKŁAD

Joanny Belejowskiej.

(Dalszy ciąg)

Niepodobna zaprzeczyć honorowi, ważnego i zbawiennego jego zadania, niepodobna nie poznać, jak wpływ jego może być szlachetnym, delikatnym, dobroczynnym. Honor podwyższa cnoty i przymioty mężkie; jest on tem dla mężczyzny, czem wstyd dla kobiety. Niekiedy staje się siłą, a zawsze jest powabem. Ale mniemać, że honor starczy za wszystko, że w obec wielkich interesów, wielkich namiętności, wielkich prób i doświadczeń, jakie nam narzuca życie, może zastąpić zasady ze zwnioślejszego wypływające źródła, jest to zbyt niebezpieczny błąd i bardzo zgubne szaleństwo!.. Nie jestże to narażać się rozmyślnie na utratę własnego szacunku, jednej chwili, na wpadnięcie od razu na całe życie w czarną otehtań goryczy, w jakiej teraz szamotał się rozpaczliwie hrabia de Camors?

Podczas tej pamiętnej nocy, stoczył on sam z sobą straszną, pełną śmiertelnego niepokoju walkę i przegrał ją stanowczo. Nazajutrz wieczorem poszedł do margrabiny.

Przyjęła go w swoim pokoju, urządzonym z królewskim przepychem. Siedziała na wprost leżąc na kozetce naprzeciw kominka, blada i jakby znużona. Powitała hrabiego z zwykłą sobie obojętną swobodą.

- Dzień dobry, jak się miewasz kuzynku?
- Nie bardzo dobrze.
- Cóż ci jest?
- Sądzę że to zbyt ciekawe jest zapytanie.

Spojrzała na niego wielkimi zdziwionemi oczyma i nie odpowiedziała.

— Błagam panią, rzekł Camors z uśmiechem, na bok z muzyką; kurtyna podniesiona, zaczyna się dramat.

- Ah! to rzecz ciekawa!
- Czy kochasz mnie, zapytał, czy tylko pragnęłaś wczoraj wieczór na ciężką wystawić próbę? Czy możesz pani i czy zechcesz odpowiedzieć mi na to?
- Mogłabym, ale nie chcę.
- Sądziłem, że jesteś pani szczerzą.
- Miewam różne chwile.
- A więc, zawołał Camors, jeśli chwila szczeroci minęła dla pani, dla mnie przeciwnie nadeszła...
- Wybór! jedno drugie wynagrodzi.
- I dowiodę pani tego, mówił dalej.

Dodatek do N. 43 Tygod. Młod.

— A to nadspodziewana przyjemność! odrzekła margrabina, sadowiąc się na kozetce, jak ktoś gotujący się słuchać czegoś bardzo zajmującego.

— Pani! ja cię kocham... kocham jak chcesz być kochaną... kocham cię namiętnie, śmiertelnie... kocham tak, iż gotów jestem oddać życie, gotów jestem nawet zabić ciebie!..

— To nie źle! rzekła półgłosem margrabina.

— Ale, mówił dalej, głuchym i stłumionym głosem, kochając cię i wyznając ci tę miłość moją, pragnąc abyś ją podzieliła. Jest to rzeczywiście zbrodnia, nie myślę tłómaczyć i osłaniać méj winy, widzę ją, wydaję wyrok i poddaję mu się. Zrywam ostatni węzeł moralny, jaki szanowałem dotąd; opuszczam szranki ludzi honorowych, zrywam z całą ludzkością... Odtąd nie pozostało już we mnie nic ludzkiego prócz méj miłości; odtąd nie ma dla mnie nic świętego prócz ciebie... Ale chcę, aby przynajmniej coś wielkiego usprawiedliwiało moją zbrodnię. Otóż jak umyśliłem... Wyobrażam sobie dwie zarówno wolne i silne istoty, kochające się i ceniące nad wszystkich i nad wszystko, nie znające żadnych uczuć poświęcenia, prawości, honoru, jak tylko względem siebie i dla siebie samego, ale posuwające je do ostatnich granic w wzajemnych z sobą stosunkach.... Oddaję ci i poświęcam nieograniczenie moją osobę, wszystko, czem jestem i czem zostać mogę, ale z warunkiem, że z obu stron ofiara będzie zupełną. Nie przekraczajmy przyjętych praw społecznych, bo czemże bylibyśmy po za ich krańcami?.. ale tajemnie połączeni i tajemnie odosobnieni na nieznanym wyżynach, wyniesieni po nad tłumy, którym przewodzić i pogardzać będziemy, połączmy nasze zdolności, przymioty, rozum, potęgę, świetne korony, jakimi świat przyozdobił nasze czoła; twoją, która zajaśniała już w całej pełni, moją, która z każdym dniem nowem światłem jaśnieć może, jeśli kochać mnie będziesz... i tak zjednoczeni żyjemy do śmierci, jedno przez drugie i jedno dla drugiego. Otóż masz pani miłość o jakiej marzyłaś, wielką, straszną, niemal świętokradzką, ale namyśl się dobrze zanim ją przyjmiesz, bo przysięgam że tu chodzi o życie całe. Miłość moja dla ciebie pani, jest wielka, potężna, nieograniczona... przez nią i dla niej zdolny jestem pogardzić i zdeptać wszystko co dotąd szanowałem. Kocham cię tak, iż ty jedna, twój szacunek, twoja miłość, i duma żem się poświęcił dla ciebie, dozwolę mi zapomnieć o pogwałceniu ufności, przyjaźni, wdzięczności, zapomnieć o utracie honoru. Ale pojmujeś pani, że z takim uczuciem igrać nie można... więc jeśli przyjmujesz miłość moją, racz powiedzieć... a padnę do nóg twoich. Jeśli przeciwnie odrzucasz moją ofiarę, jeśli cię ona przeraża, jeśli nie czujesz w sobie sił do dźwignięcia obowiązków jakie wkłada, chciiej wyznać mi to zaraz... i nie lękaj się słówka skargi ani wyrzutów. Bez względu na wszystko, co mnie to kosztować będzie, porzucę wszystko, wyrzeknę się świetnej przyszłości, odjadę i pożegnaj cię na zawsze. To zaś co zaszło wczoraj, zostanie zagrzebane w gruzach zapomnienia...

Zamilkł topiąc wzrok w oczach młodej kobiety, z wyrazem niepisanej trwogi i niepokoju.

A ona?.. chciwie słuchała słów jego; twarz przybierała coraz poważniejszy wyraz, cała postać zdra-

działa niewysłowioną ciekawości i zajęcie, w oczach posępne jakieś gorzało światło, lecz samo tylko przyspieszone bicie serca zdradzało wewnętrzne wzruszenie.

— Rzeczywiście, rzekła po chwili, że zaczyna to być bardzo zajmujące... ale sądzę że w żadnym razie nie masz pan zamiaru wyjechać dziś jeszcze.

— Nie — odpowiedział.

— A więc kiedy?

— Za dni kilka.

Sądził że przestraszona pragnie mieć czas do namysłu, skłonił się poważnie i wyszedł.

Nazajutrz i dwa jeszcze dni z kolei, daremnie przychodził do pałacu Camprallon; pani margrabina zawsze się gdzieś wybierała i nie mogła go przyjąć.

W tych trzech dniach p. de Camors przeżył całe wieki zwątpienia i męczarni, bolesna myśl, która już dawniej niepokoiła go często, dziś opanowała wszechwładnie, zbrojna w najjaśniejsze dowody. Pani de Camprallon nie kochała go wcale! Ona chciała tylko zemścić się za przeszłość, i przywiódłszy go do podpisania najhaniebniejszego cyrografu, zaśmiała się tryumfująco i odwracała od niego z szyderską obojętnością. I pycha jego cierpiała strasznie, a jednak namiętność zamiast słabnąć z niepojętą wrażliwością gwałtownością.

Czwartego dnia po powyższej rozmowie, nie przyszedł już do margrabiny. bo miał nadzieję zobaczyć ją u hrabiny d'Oilly, gdzie zazwyczaj spotykali się co czwartek. Była to owa dawna znajoma ojca jego, zajmująca się niegdyś wychowaniem syna. P. de Camors zachował dla niej rodzaj przyjaznej zyczliwości była to niezła kobiecina, którą w ogóle dość lubiono, choć zarazem żartowano i nie raz bawiono się jej kosztem. Młodość jej dawno już minęła, ale zbyt płochą i lekkomyślną, aby w religii szukać pociechy, i wykonywaniem pięknych uczynków zapelnąć próżnię życia, nie wiedząc czem się zająć, umyśliła otoczyć się towarzystwem złożonym ze wszelkich znakomitości, uczonych, pisarzy i artystów. Chcąc odpowiedzieć godnie obowiązkom nowego swego położenia, postanowiła szukać wyższego wykształcenia we wchodzących wówczas w modę odczytach publicznych.

Ponieważ była bardzo bogata i spowinowacona z znakomitemi rodzinami, pomimo zatem lekkomyślnie spędzonej młodości, bywało u niej całe wyższe towarzystwo. Pani de Camprallon bywała tam namówiona przez Camors'a i zaraz pojawiała się i p. de la Roche-Jugan ze swoim synem Zygmuntem, jak cięci zawsze i wszędzie towarzyszącym margrabinie.

Tego wieczora towarzystwo było mniej liczne niż zwykle; niedługo po przybyciu Camors'a, wszedł generał z piękną swoją żoną. Camors powitał margrabinę smutny i pomieszany, ona odpowiedziała obojętnym ukłonem, przepaszając najuprzejmiej, że dni poprzednich nie mogła go przyjąć. Niepodobna prawie było obiecywać sobie, aby w tak nielicznym kółku pod śledczym okiem p. de la Roche-Jugan mogła się znaleźć sposobność dłuższej, cokolwiek rozmowy. Daremnie Camors wpatrywał się w piękną twarz swój kuzynki, była zimna i spokojna jak zwykle; co chwila żywszy trawił go niepokój.

Hrabina d'Oilly lubiła wszelkie gry umysłowe,

i często bawiono się w nie w jej salonie, a szczególniej w tak powszechnie znaną grę sekretarza.

Jenerał, pani de la Roche-Jugan i dwóch jeszcze amatorów zasiedli do wista; reszta zaś towarzystwa postanowiła bawić się w sekretarza. Jedni obsiedli wielki stół przed kanapą; inni siedzieli w tu i owdzie porzastawianych fotelach, i na rozdanych ćwiarteczkach papieru pisali naprzemian przeróżne pytania i odpowiedzi. Zazwyczaj pani de Camprallon żadnego w podobnych grach nie brała udziału, mówiąc że ją nie bawią ale nudzą, tak więc p. de Camors zadziwił się nie pomału, widząc że przyjęła podany jej przez panią d'Oilly ołówek i ćwiartkę papieru. Niezwyczajność ta dała mu do myślenia, w skutku czego, także wbrew zwyczajowi, przyłączył się do grających i podjął się zbierać w koszyczek popisane kartki.

Tak upłynęła godzina; pytania i odpowiedzi współzawodniczyły dowcipem, poruszono najważniejsze, najdelikatniejsze kwestje, gdy wtem nagle margrabina krzyknęła lekko, wszyscy spojrzeli na nią i ujrzeli kropelkę krwi na jej alabastrowem czole. W tejże chwili zaczęła śmiać się sama z siebie pokazując ołówek, na drugim końcu którego osadzone było srebrne pióro, i mówiąc: że zakłopotana trudnym pytaniem, zamyśliła się i mimowolnie ukłuła w czoło. Od tej chwili Camors nie spuszczał prawie oka z margrabiny, śledząc bacznie każde jej poruszenie, tem więcej, że szybkie ale stanowcze jej spojrzenie, kazało mu oczekiwać czegoś ważnego. Jakoż gdy niezadługo potem, Camors obchodził salon, zbierając podawane kartki, pani de Camprallon złożyła jedną w koszyczek a drugą zrecznie wsunęła mu w rękę.

Karteczki odczytane składano razem, i wiele osób baw o się powtórnem ich odczytywaniem, łatwo więc było p. de Camors przeczytać tajemniczy bilecik bez zwrócenia czyjéjbydz uwagi. Był on napisany bardzo czytelnie, jakimś czerwonawym atramentem, i zawierał co następuje:

„Od tej chwili, życie moje należy na wieki do kochanego mego kuzyna, Ludwika de Camors.

„Napisane i podpisane krwią moją własną.

Karolina de Luc d'Estrelles.“

5 marca 185...

Wszystka krew uderzyła mu do mózgu, ciemna mgła zasłoniła oczy; oparł się ręką o stojący przy nim fotel, a twarz cała po chwili śmiertelną okryła się białością. Nie było to jednak symptomata trwogi lub wyrzutów sumienia, — nie — człowiek ten upadł już za nisko, aby mógł je uczuć — namiętność zagłuszyła i zapanowała nad wszystkim. Dusza jego zadrgała niewysłowioną radością i świat cały widział u nóg swoich. W sześć tygodni później, pewnego dnia około piątej godziny wieczór, margrabina oczekiwała p. de Camors, mającego przybyć do niej po posiedzeniu ciała prawodawczego; gdy w tem nagle zapukano do drzwi prowadzących do pokojów jej męża i generał wszedł do buduaru. Margrabina postrzegła ze zdziwieniem, z przerażeniem nawet, wielką zmianę w jego twarzy.

— Co ci jest, mój przyjacielu? zapytała. Czy jesteś cierpiący?

— Bynajmniej, odpowiedział.

Staął przed nią i milcząc przypatrywał się jej chwilę.

— Karolino, rzekł nareszcie z bolesnym uśmiechem, muszę wyznać ci moje szaleństwo... nie pojmuję, jak mogłem od rana dożyć aż tej chwili... powinienem być na miejscu paść trupem... Straszny, dziś list odebrałem... czy chcesz go przeczytać?

— Dobrze.

Wyjął z kieszeni list i podał żonie. List był bez podpisu, pisany bardzo starannie zmienionym charakterem.

— List bez podpisu, rzekła marszcząc pogardliwie brwi, potem zaczęła czytać co następuje:

„Jenerale, twój prawdziwy przyjaciel oburza się i nie może dozwolić, aby tak nikczemnie nadużywano twójego zafania i twój szlachetnej prawości. Osoby, które najwięcej kochasz na świecie, oszukują cię niegodnie; człowiek którego obsypałeś dobrodziejstwami i kobieta która wszystko zawdzięcza tobie. Oboje z gorączkowym niepokojem wyglądają godziny twój śmierci, przyzywając jej najgorętszym pragnieniem, aby co prędzej korzystać z pozostałego spadku. Osoba mająca sobie za obowiązek przestrzedz cię i zawiadomić, nie chce na nikogo rzucić potwarzy; jest przekonana, że ta pod której straż oddałeś swój honor, nie skaziła go dotąd, że jeszcze godną jest twego przywiązania i twego szacunku, że obecnie grzeszy tylko tem, iż upoważnia nadzieje wyrachowania, jakie najlepszy twój przyjaciel nie wzdrąga się zakładać na twój śmierci, pragnąc zagarnąć twoją wdowę i ogromny twój majątek. Biedna kobieta nie jest w stanie oprzeć się szatańskiemu urokowi, jaki ten niegodziwiec wywierać umie; ale jakimże mianem nazwać nikczemnika, który jest przyjacielem, niemal synem twoim?.. Haniebne to postępowanie oburza wszystkich uczciwych ludzi, a szczególnie osobę którą podsluchana przypadkiem rozmowa zawiadomiła o wszystkim i której sumienie nakazuje otworzyć ci oczy.“

Skończywszy, margrabina ruszyła ramiona i oddając list mężowi, rzekła najspokojniej: Podpisano, Eleonora Joanna de la Roche Jugan.

— Czy podobna?... zawołał jenerał.

— To jasne jak dzień, odparła. *Szatański urok... uczciwe osoby... sumienie nakazuje...* umiała zmienić pismo, nie zdołała zmienić stylu... a nie dość na tem, nikczemna intrygantka przypisuje p. de Camors... bo zdaje się o nim mowa — własne swoje zamiary i wyrachowania, które jak sądzę równie mego jak i twego nie uszły oka.

— O! gdybym mógł być przekonany że nikczemny ten anonim jest jej utworem, noga moja nie pozostałaby u niej.

— Najlepiej pogardź nim i nie zważaj; największą będzie dla niej karą, gdy przekona się że chybiła celu.

Jenerał zaczął przechadzać się po pokoju. zwykłym sobie uroczystym krokiem, margrabina z niepokojem spoglądała na zegar, mąż uchwycił jedno z tych wejrzeń i zatrzymał się nagle.

— Czy spodziewasz się dziś Camors'a? zapytał.

— Zapewnie wstąpi, wracając z posiedzenia.

— Tak myślałem, wyrzekł jenerał, i konwulsyjny uśmiech wykrzywił jego usta. Czy wiesz, moja droga, dodał, jak szalona myśl przesładuje mnie od chwili odebrania tego niegodziwego listu?... Doprawdy zdaje mi się, że nikczemność jest zaraźliwa...

— Miałaś zamiar podsluchać naszą rozmowę? rzekła z szyderską obojętnością?

— Tak, wyznaję, rzekł jenerał, chciałem stanąć za portjera, ale dzięki Bogu umiałem przewyciężyć tę niecną pokusę. I jeśli nie będę mógł oprzeć się tej słabości, muszę pierw uzyskać twoje pozwolenie...

— I przyszedłeś prosić mnie o nie? zapytała.

— Droga, ukochana moja Karolino, rzekł bolesnym, prawie błagalnym głosem, wiem że jestem stary szaleniec... stare dziecko, ale ja czuję, że ten piekielny list zatruje mi całe życie. Od tej chwili nie zaznam godziny spokoju ani ufnosci... nie dziwię się, moja jedy... byłem już tak nikczemnie zdradzo-ny. Jestem prawym i uczciwym człowiekiem, ale nie mogę nie widzieć, że nieszczęsny są tacy. Są rzeczy które dla mnie byłyby równie niepodobne, jak gdyby mi ktoś kazał wejść na księżyc, a jednak widzę, że inni popełniają je codzień. Otóż czytając ten niegodziwy list, musiałem przypomnieć sobie, że od pewnego czasu daleko częściej przestajesz z Camors'em.

— Prawda, od jakiegoś czasu, polubiłam go bardzo.

— Przypominałem sobie także owo wasze sam na sam w buduarze... gdy się obudził mieliście oboje jakąś tajemniczą minę. Jakaż tajemnica może istnieć między wami?

— Bardzo ciekawy? zapytała z uśmiechem.

— Czy nie mogłabyś mi jej powierzyć?

— Przeciwnie, ale aż stosowna nadejdzie chwila.

— Karolino, przysięgam, że nie posądzam ani ciebie ani jego a przynajmniej nie posądzam o zdradę, wiarołomstwo, zniewagę i shańbienie mego nazwiska... niech mnie Bóg broni. Ale gdyby to tylko było prawdą, że się kochacie... kochacie i wyznajecie to sobie, że wy oboje, najdroższe mi na ziemi istoty, wy! niemal dzieci moje, które nie raz gotówbym jednym uściskiem do piersi moich przycisnąć, spokojnie pod moim okiem obliczacie postępy mej starości, układacie zamiary na przyszłość, uśmiechacie się na myśl o bliźkiej śmierci mojej... i na mój mogile zamyślacie rozpoczynać szczęście swoje... może w waszym przekonaniu nie poczuwalibyście się do winy... a jednak to byłoby straszne, okropne... na samą myśl podobnej szkarady, wszystka krew lodem ścina się w żyłach...

Głos i słowa jenerała podnosiły się pod wpływem władającej nim namiętności, a pospolite rysy jego twarzy przybrały wyraz ponuręj godności i groźby. Słuchając tych słów męża, margrabina zbladła nieco, lekka z marszczką zarysowała się na jej białym czole; nadludzki niemal wysiłkiem woli, który byłby prawdziwie wzniosłym gdyby zacieńszej służby sprawie, zapanowała nad przelotnym wzruszeniem, i wskazując jenerałowi drzwi przystońnię portjera, którymi wszedł do jej pokoju, rzekła naj-obojętniej:

— Ukryj się po za portjera.
 — Nigdy mi tego nie przebaczysz.
 — Nie znasz kobiet, mój drogi, zadróść należy do tych występków które najłatwiej przebaczyć, bo w gruncie duszy bynajmniej nas nie gniewają.

— Więc mi pozwalasz?
 — Nie tylko pozwalam, ale proszę. Wracaj więc do siebie, ale drzwi te zostaw otwarte... i przychodź natychmiast stanąć za portjera, jak tylko zobaczysz p. de Camors wchodzącego do pałacu.

— Jenerał zawahał się chwilę: Nie, rzekł narreszcie, z bolesnem westchnieniem — kiedy już muszę zdobyć się na to, nie chcę aby najmniejszy cień powątpiewania mógł ostać się w mej duszy. Gdybym wyszedł ztąd przed jego przybyciem, mógłbym może mniemać....

— Że znalazłam sposób uprzedzić go o twój obecności... to rzecz naturalna, pozostań więc, tylko proszę weź co do czytania, bo teraz jakoś trudnoby nam było utrzymać rozmowę. Dobrze odrzekł jenerał siadając — ale bo i cóż za tajemnica istnieć może między wami?

— Ciekawość pierwszy stopień do piekła, odpowiedziała z uśmiechem sfinxa.

Jenerał machinalnie rozłożył książkę, a ona zamyśliła się głęboko, i zaczęła niby poprawiać ogień na kominku.

— Mówiła kiedyś do p. de Camors, iż takiej tylko pragnęła miłości, którejby towarzyszyło niebezpieczeństwo, dramat i straszna trwoga; w takim razie powinnyby w tej chwili zupełnie być zadowolniona, bo też obok niej stała niewidzialnie hańba, ruina i śmierć. Jednak i dla niej nawet było to za wiele i gdy po skończonej rozmowie zastanowiła się chwilę nad naturą i rozciągłością grożącego jój niebezpieczeństwa, zdało się jój, że rozum straci, że serce pęknie z niepokoju i trwogi.

Odgadła ona najzupełniej prawdziwe pochodzenie listu, był on rzeczywiście dziełem pani de la Roche Jugan. Przyznać jednak trzeba, że autorka nie domyśliła się nawet rozmiarów i następstw jakie z postępu jój wynikną. Dotąd, sama ona wierzyła najzupełniej w cnotę margrabiny, ale argusowe jój oko nie mogło nie dostrzedz zmiany jaka od pewnego czasu zaszła w wzajemnem obejściu obojga obwinionych, co w połączeniu z coraz częstszem bywaniem p. de Camors w pałacu de Camprallon, zaniepokoiło ją niepomału. Troskliwa o powodzenie planu, którym całą pozostałą po jenerale spuściznę, przeznaczała synowi swemu, przewidywała możliwość współzawodnictwa, i zapragnęła stłumić je w samym zarodku. Obecnie więc chciała tylko zachwiać zaufanie jakie jenerał pokładał w Camors'ie, i tym sposobem zamknąć mu niemal drzwi pałacu de Camprallon: Ale jak się to często zdarza w podobnych razach, nikczemny jój anonim stał się zgubniejszą, więcej morderczą bronią, niż sama przypuszcć mogła.

Jak to powiedzieliśmy wyżej, margrabina siedziała przed kominkiem poprawiając niby płonący ogień a w rzeczywistości myślała i przemyślała nad sposobami ratunku. Spojrzenia jój co minuta mimowolnie padały na zegar, p. de Camors może wejść lada chwila, i ani wiedzieć jak, go uprzedzić. Nie-

podobna powątpiewać że pierwsze słowa p. de Camors zdradzą łączące ich stosunki, a wykrzycie ich na jaw zapowiadało jój publiczną hańbę, skandaliczny upadek, biedę, klasztor, a mężowi lub kochankowi, albo nawet obojgu, śmierć niechybną.

Gdy dźwięk dzwonka zwiastował przybycie hrabiego, wszystkie te obrazy, jak rój strasznych widziadeł, po raz ostatni pojawiły się tłumnie w umyśle margrabiny, siłą woli, w jednej chwili zapanowała nad temi wrażeniami, i skupiła wszystkie władze ku wykonaniu ułożonego na prędce planu, będącego ostatnią jój nadzieją, a który jedno słówko, ruch, roztargnienie, niezrozumienie lub nieuwaga p. de Camors, mogły w jednej sekundzie obalić i uniemożliwić.

Nie mówiąc ani słowa, ukłoniła się mężowi z uśmiechem, wskazując ręką przeznaczony dlań schronienie. Na odgłos dzwonka jenerał powstał, znów zawahał się chwilę, i po chwili ruszył ramionami, jakby litując się sam nad sobą i wszedł za portjera.

Niebawem służący otworzył drzwi główne i p. de Camors wszedł do salonu. Postąpił parę kroków, z niewysłownym pośpiechem zwracając się ku kominkowi, a uśmiechnięte usta już coś przemówić miały, gdy w tem postrzegł spojrzenie margrabiny, martwe, nieruchome jakby pozagrobowe wlepione w niego od chwili wejścia, które nie objaśniało go w niczem, ale wszystkiego lękać się kazało. Szczęściem p. de Camors nie był nowicjuszem, obeznany z trudnościami, przenikliwy, śmiały, nie stracił przytomności, nie zadrzał, ale zamilkł i czekał.

Podążyła mu rękę, nie spuszczać ani na chwilę przerażająco wyteżonego spojrzenia:

Albo szalona, pomyślał, albo wyraźne grozi nam niebezpieczeństwo.

Bystra i przenikliwa, w jednej chwili postrzegła że ją rozumiał, a nie chcąc aby samo nawet nieco dłuższe milczenie mogło przeciw nim świadczyć, rzekła swobodnie.

— Jakżeś grzeczny, kuzynie, że mi dotrzymujesz słowa.

— Nie wielka zasługa, odpowiedział, siadając.

— Przeciwnie bo wiedziałeś dobrze, iż nie dam ci spokoju... No cóż, czy pogodziłeś się trochę z moją ulubioną myślą?

— Doprawdy, kuzynko, nie wiem o którejś mówisz masz ich tak wiele.

— No, mówię o najlepszej... najrozumniejszej... jednym słowem mówię o twojem ożenieniu.

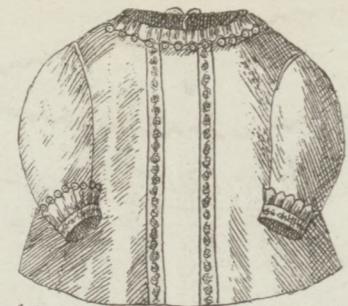
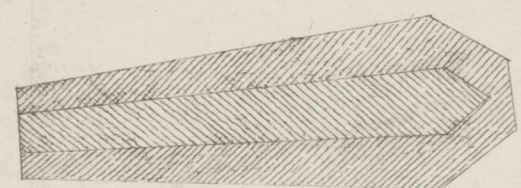
— Znowu?... dajżeż mi pokój, kuzynko, odrzekł wesoło Camors, który domyśliwszy się już niebezpieczeństwa i jego natury, stąpił śmiało po rozognionym gruncie.

— O nie, mój kuzynie, nie ustąpię... a to tem więcej że wynalazłam ci żonę!

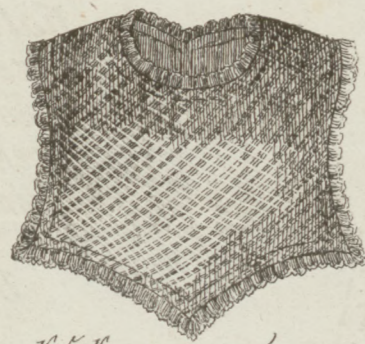
(d. c. n.)

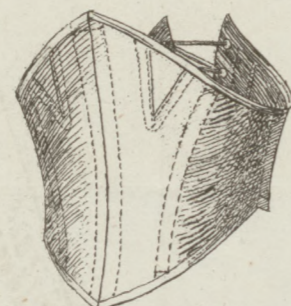
N° 3. Część pleśni workocza do ubrania głowy.

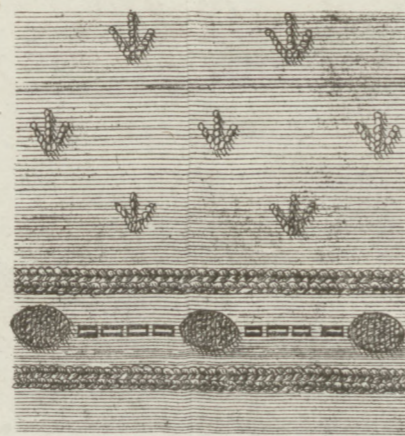
N° 4. Kalfanik polkatystowy (Forma na drugiej stronie arkusza N° 1. do 4°)

N° 5. Napierśnik z białej piki (Forma na drugiej stronie arkusza N° 14)

N° 6. Gorsci dla dziewcząt od 4° do 6° lat. (Forma na drugiej stronie arkusza N° 8. do 10.)

N° 17

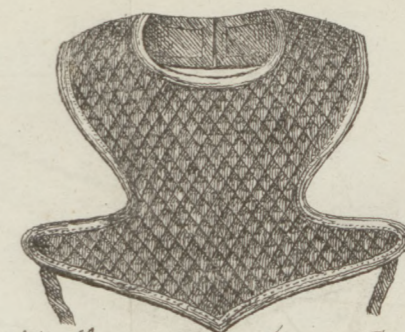

N° 18

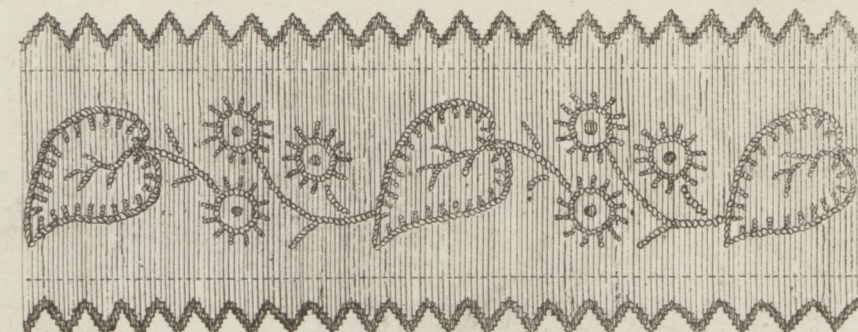

N° 19

Trzy desenie do wyszywania płóc zwoj, katrańskich bluzek i t. d.

N° 14. Napierśnik z białej piki (Forma na drugiej stronie arkusza N° 15°)

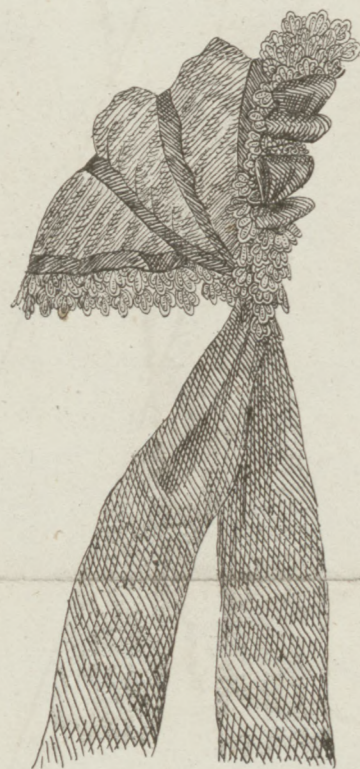

N° 22. Deseni do kalfanika Bretońskiego

N° 1. Włócznia części workocza do ubrania głowy (wielkość naturalna)

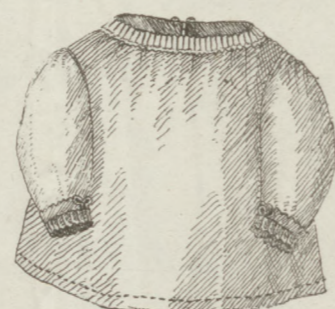
N° 2. Nisza części workocza do ubrania głowy (wielkość naturalna)

N° 7. Capczek dla starszych kobiet.

N° 8. Capczek dla starszych pan.

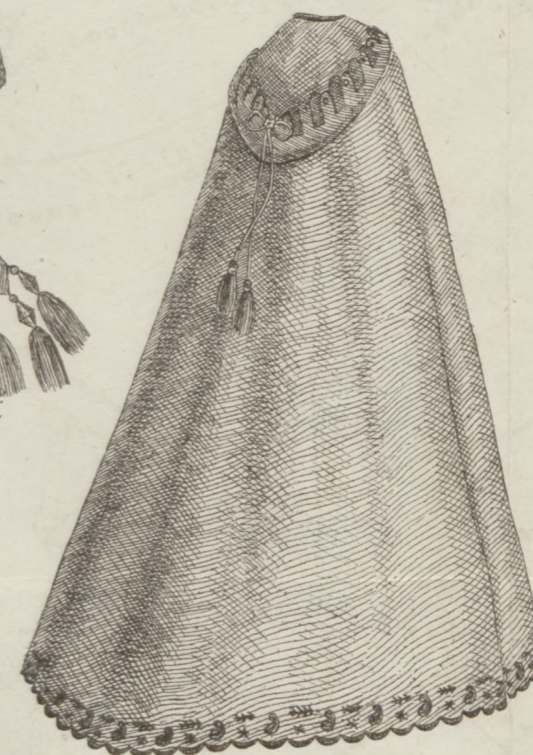

N° 9. Kalfanik z alambi białej w paszczki (Forma na drugiej stronie arkusza N° 5° do 7°)

N° 10

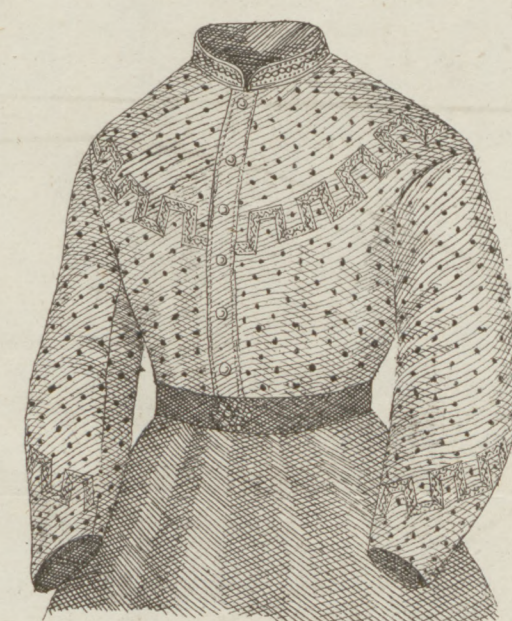
Krowatka jedwabna ozdobiona garbkami lawowemi i kwasczkami.

N° 11. Płaszczki flanelkowej dla dziewczek katrowany wlozkiem

N° 15. Bluzka dla dziewczynki od 8° do 10° lat.

N° 16. Bluzka kaszmirowa wyszywana perłkami

N° 20. Gładka bluzka pod szyję

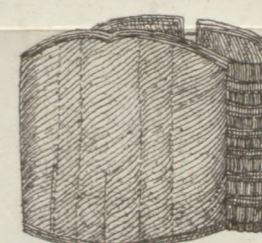
N° 21. Kalfanik wołny Bretoński

N° 23. Ubranie wazylowe dla mlodziezki osob

N° 24. Ubranie chłopczyka od 4° do 7° lat.

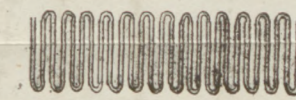
N° 25. Ubranie wazylowe

N° 26. Gorsciak dla dzieci rok majacych (Forma na drugiej stronie arkusza N° 11 do 13°)

N° 28. Poletot kaszmirowy katrowany jedwabnem

N° 27. Sprężyna z drzewa maszynowego do gorsciaka dla dzieci.

N° 29. Suknia przybrana aksamićką, wyzywana w zęby

